

Pecka Pepy Voborníka

Rekonstrukce podlahy – jeden velký průšvih (s dobrým koncem)

Dům na okraji Prahy z 30. let už měl své nejlepší za sebou. Začalo se tedy s kompletní rekonstrukcí od střechy až po podlahy. Stane se někdy, že se práce nepovedou, dělají to lidé a někteří se stále učí novým technologiím. Někdo se poučí, někdo ne, to už tak bývá...

Přijeli jsme s Vladem Ďurišem na zakázku, kde byl problém s tím, že kvůli zbytkové vlhkosti podlahář nemohl pokládat podlahoviny. Podlahu měl zničenou, aspoň se tak na první pohled jevila od dveří. Ale po první minutě

bylo jasné, že se bude muset opravit. Neseděly výšky tak, aby podlahy byla v rovině s topením a dlažbou. Někde chyběl 1,5 cm a jinde 1 cm přebýval. Ale řešila se vlhkost v podlaze, tak jsem tomu nevěnoval příliš velkou pozornost.

U podobných článků z praxe většinou zůstává u konstatování, co se přihodilo, kde je příčina a jaká bude náprava. Tentokrát se nám podařilo získat i názor investora, architekta a realizační firmy, která opravu prováděla. Jejich příspěvky přináší další úhly pohledu a ukazují zajímavá fakta, jak byla celá anabáze vnímána z jejich strany.

JAN ŠEBELÍK, INVESTOR

Po delších úvahách jsem se rozhodl zrekonstruovat rodinný dům v Praze, kde již několik let žijeme se starým dědečkem. Stavba z roku 1933 vyžadovala kompletní obnovu, na svém místě zůstaly jen obvodové zdi. Využil jsem služeb generálního dodavatele, aby na sebe jednotlivá řemesla navazovala a rekonstrukce byla hotová co nejdříve. Všechno šlo víceméně podle plánu, i když, jak už to u přestaveb bývá, museli jsme často improvizovat. Jako pomyslnou třešničku na dortu navrhl architekt položení dvourvrstvé lamelové podlahoviny z olejem napuštěného dubu. Podklad však ne a ne vyschnout, hodnoty měření se neustále měnily, ba zhoršovaly. My se však museli i s dědou nastěhovat zpátky, experimenty s vysoušením k ničemu nevedly, měsíce běžely a prach ze sádrové nivelace byl úplně všude. Nakonec měl generální dodavatel natolik soudnosti, že povolal profesionální „záchranné podlahy“ – firmu bratrů Vo(d)borníků. Ti diagnostikovali hrubě technologické chyby v přípravě podkladu a navrhli rychlý způsob řešení. Po půl roce byla podlahovina k radosti všech konečně položena. Nutno říci, že pro dodavatelskou firmu to volbou nekompetentního subdodavatele a zcela mylným odhadem nákladů do nabídky byla drazě zaplacená zkušenost. Musím ale dodat, že se k celé záležitosti postavili čelem a své odpovědnosti se nevyhnuli. Za mě: Konec dobrý, všechno dobré.

PAVEL PÁCALT, ARCHITEKT

Počátečním zadáním investora bylo vybrat takový typ podlahoviny, který bude mít přirozený přírodní vzhled a nebude ve spojích vrzat. Zvolili jsme tedy podlahovinu lamelovou, dvourvrstvou, lepenou na podkladní cementovou stěrku. Řeklo by se, že jde o zadání poměrně jednoznačné. Příběh peripetií, ze kterých jsme se dostali až díky firmě Tomáše Voborníka, by byl dlouhý. Z jednání podlaháře, který problémy s podlahami způsobil, beru jako nejzávažnější fakt, že uváděl nepravdivé informace o způsobu pokládky hned v jejich počátcích. Následně se ukázalo, že na takovou přípravu a pokládku podlahoviny neměl ani zkušenosti ani potřebné vybavení. Jeho jednání nám způsobilo více než pětiměsíční zpoždění oproti domluvenému termínu předání stavby. Podlahy se realizovaly se zpožděním a v době, kdy se prováděla cementová stěrka, uběhlo od položení podkladní betonové desky zhruba měsíc a půl (1. NP) a dva měsíce (2. NP). Byl konec listopadu a podlahář v krátké posloupnosti za sebou a bez měření podkladní vlhkosti aplikoval dvě vrstvy. V první použil předepsanou cementovou stěrku,

Investor povolal firmu, která má technologii na vysoušení podlah, aby se vše urychlilo. Přeci jenom, už se měli dávno stěhovat. Za tři týdny se ale vlhkost nepohnula. Měření orientačním měřákem ukazovalo, že podklad až tak mokrá není. Udělala se CM zkouška, která ukázala takovou vlhkost, že nebylo možné jakoukoliv samonivelační hmotu standardním způsobem za použití základních penetrací udělat.

CO SE VLASTNĚ STALO?

Zřejmě došlo k chybnému měření nového betonového podkladu před aplikací stěrky (mohu se jen domnívat, že k měření nedošlo vůbec), ač je v dnešní době změřený podklad před aplikací samonivelačních hmot nebo pokládkou podlahovin samozřejmostí, nebo by aspoň mělo být. Na mokrá podklad, který vykazoval velkou zbytkovou vlhkost, byla aplikována sádrová samonivelační hmota. Vlastně nejhorší kombinace, jakou mohl podlahář zvolit: vlhko a sádra. Penetrací a sádrovou nivelací uzavřel vlhko v podkladu, a to nemohlo nikam odejít. Aby bylo vše dokonalé, tak byla nivelace dolita bez dilatací kolem stěn, a to i v těch místech, kde jí bylo více než 1,3 cm. Takže to okolo začalo praskat. Místy se sádrová nivelace už loupala, jak působilo vztlínající vlhko, místy ještě držela.

CO S TÍM...?

Sádra musí komplet ven – to bylo hned jasné. V tu chvíli, když jsme řešili technologický postup, který by byl pro investora nepřijatelnější, padla otázka: A vy byste to uměl dát dohromady? Bylo chvíli ticho, pak jsem řekl, ano, uměl, náročnější bude najít termín kdy, práce je moc.

Když jsem viděl ty dva mladé lidi, v jaké jsou situaci, zkusil jsem povolat posily, a že to prostě dáme dohromady. Příprava podkladu a pokládka dřevěné podlahoviny, bez přechodových lišt jen na dilatační korkové pásky. Bude zapotřebí spousta nářadí a brusek. Tohle není pro jednoho člověka, řekl jsem si. Teď mi došlo, co tam ten jeden podlahář vlastně chtěl sám

dělat. Víím, o koho jde a víím i to, že nemá potřebné vybavení, aby takovou náročnou zakázku zvládl.

Udělal jsem tedy rozpočet prací a potřebného materiálu. Zprvu šlo o kompletní odbroušení nepovedené sádrové nivelace. Následovat měla polyuretanová bariéra proti vlhkosti na nový beton. Když se začalo s odbroušováním a odsekáváním sádrové samonivelační hmoty, narazili jsme ještě na jednu nivelaci, a to cementovou. Ovšem pod ní nás na jedné třetině podlahy v obýváku čekalo překvapení. Nový beton, který se aplikoval, „shofel“. Čím více jsme brousili, tím více na nás kostlivec vystrkoval drápy. Zde jsem si vzpomněl na slova Marka Poláška z firmy WoodExpert: „Protože ne všichni odvádějí svou práci poctivě a zodpovědně, tak podlahář než započne práce, musí udělat archeologický průzkum podloží, na které se chystá cokoliv položit.“

CO S TÍM? DRUHÁ FÁZE

Opět byl přizván investor a firma, která betony prováděla, a řešilo se, jak dál. Nabízely se dvě varianty.

1. Vše vykopat, vyvozit, udělat nové betony a počkat až vyschnou. Při standardním betonu a aplikaci to jsou další 3–4 měsíce i s likvidací.
2. Sanace a zpevnění betonu, uzavřít zbytkovou vlhkost, znivelovat cementovou hmotou a položit podlahoviny; cca 14 dní.

Varianta číslo 2 byla pro investora pochopitelně jediná přijatelná. Nám to trochu nabouralo ostatní práce, dost se muselo improvizovat s lidmi a přeházením zakázek, ale nakonec jsme vše časově zvládli.

Podlaha se zbavila těch částí, které nedržely, popraskaná místa se prořezala, a kde bylo potřeba se beton rozvrta, aby se mohl sanovat. Celé místo vypadalo, jako by tam spadla bomba. Beton se prolil rychletuhnoucím opravným tmelem Chemos OT 101, který se používá mimo jiné i na takové

na kterou následně vyjil ještě vrstvu sádrové stěrky ve snaze kompenzovat výškové rozdíly vzniklé při betonáži podkladního betonu a „urychlit“ vysychání. Bohužel ani sádrová vrstva nevyrovňala výškové rozdíly a pokládka krytiny byla stále v nedohlednu a s nejistým výsledkem. Podlahy měly být hotovy do poloviny prosince, ale už na začátku měsíce bylo jasné, že investor je do Vánoc mít nebude. Stěrka ne a ne schnout. Příložené vlhkoměry dodávaly hodnoty údaje ze spodních vrstev vlhkého betonu. Navíc aplikací sádrové stěrky podlahář znemožnil použití epoxidových pryskyřic, kterými bychom zbytkovou vlhkost uzavřeli a problém s čekáním na předepsanou vlhkost prostě obešli. Následovalo dlouhé opakované měření vlhkosti, která téměř vůbec neklesala a pohybovala se nad 5 %. Bylo tedy jasné, že beton neměl předepsané 2 % ani při samotné penetraci a nivelaci sádrové stěrky. Hledali jsme příčinu, proč podklad nevysychá. Do rozhraní beton/tepelná izolace se vhněl horký vzduch, ale nic nepomáhalo. Nakonec se ukázalo, že penetrace byly provedeny třetí. S takovou bilancí bychom se vyschnutí betonu nedočkali. Následně nastoupili bratři Voborníkoví s kolegy a odstranili všechny vrstvy na betonovém podkladu. To už je samostatný příběh Josefa Voborníka, který vše zdokumentoval a výsledek můžete vidět sami na jeho portále videopodlahy.cz Viděno zpětně: Když řemeslník uvádí nepravdivé údaje, je to neštěstí a někdy to uhlídat nelze. Především se ale profesně znemožní. Výběr podlaháře jsme nemohli ovlivnit, vybral si ho dodavatel stavby jako subdodavatele, který za jeho práci ručil. Následně musel sám konstatovat, že to nebyla dobrá volba a požádal o pomoc Josefa Voborníka. S ním byla spolupráce opačná: otevřená komunikace, ochota řešit problém, přinášel konkrétní scénáře řešení, o kterých šlo diskutovat. Josef Voborník se obrátil na svého bratra Tomáše a za technické podpory Vlada Ďuriše vše vyřešili. Věřím, že takovéto firmy mají budoucnost. Problémy na stavbách zákonitě nastávají, je tedy jen otázka, jak se k nim kdo postaví. A Tomáš Voborník svou práci udělal skvěle. Takovou firmu si člověk rád zapamatuje a opakovaně se na ni obrátí, protože má jistotu, že spolupráce dopadne dobře. A totéž může čekat od architekta – autorského dozoru.

TOMÁŠ VOBORNÍK, PODLAHÁŘSTVÍ VOBORNÍK, REALIZAČNÍ FIRMA

Co k realizaci této zakázky dodat, když se zdá, že bylo řečeno téměř vše? Pokud bych chtěl něco doplnit, pak je to ocenění přístupu k řešení věci generálním dodavatelem. Vždyť jak se říká, nikdo učený z nebe nespadá, a pokud budu upřímný sám k sobě, i já se učil mimo jiné z vlastních chyb, kterých jsem během nemála let v oboru také pár udělal. V tomto případě to byla „pouze“ špatná volba subdodavatele pro zhotovení podlah, který přecenil své schopnosti a znalosti.

Chybovat je lidské. Podstatné pak ale je umět se postavit k následkům a se snahou je vyřešit vše dotáhnout ke zdárnému konci, na kterém je spokojený zákazník. A to se zde stalo. Naštěstí se s obří trpělivostí investora potkal nevídaný rozum a solidnost generálního dodavatele, a tak mohlo být a bylo téměř vše napraveno.

Na počátku – jak už to bývá, když jde o velký průšvih – dali jsme více hlav dohromady. Setkali jsme se přímo na místě s odborníky a technickými poradci, mým bratrem Josefem a Vladou Ďurišem. Již samotná tato skutečnost byla předzvěstí zdárného konce, který člověk nečeká jako pravděpodobný, ale jistý. Pro zjištění stávajícího stavu,

problémové podklady. Udělala se zálivka a podklad se zpevnil. Pak přišla na řadu polyuretanová penetrace proti zbytkové vlhkosti do 5 cm Wakol PU 280. Po hodině se navléčkoval adhezivní můstek Wakol D 3045 a po další hodině se lila samonivelační hmota Chemos Standard 30. Kolem stěny se udělala dostatečná dilatace za pomoci pěnové pásky. Problém byl trochu s tím, že nás výšky dlažeb, schodů, zábradlí nebo již vestavěné skříňě trochu limitovaly v tom, aby se to vylilo jednoduše vše a zcela rovně. Proto se muselo místy přistoupit na kompromis a udělat mírný náklon podlahy. To znamenalo vyšší následně nároky na usazení dveří s padacími prahy, kde muselo dojít k určitým kompromisům mezi těsností a dřevím lišty o podlahu.

Vše se nechalo vyschnout a pak konečně přišla čistá práce – lepení dvouvrstvé dřevěné podlahoviny. Detaily podlahového topení byly dotaženy na korkové dilatace a stejně tomu bylo u dlažeb a francouzského okna nebo nahoře u schodišťového zábradlí a schodů. Podlahu olištovali kolegové z firmy Döllken CZ lištou Cubu Flex, která interiéru dodala pěknou tečku na závěr. Celek podlahy a interiéru vypadal vzdušně, elegantně, ale i funkčně. Za vizualizaci a sladění interiéru, který i na nás působil příjemně, patří dík architektu Pavlu Pácaltovi z Architektonického atelieru Kontinual.

Když vše shrnu, tak na začátku šlo o jeden velký průšvih, přecenění zkušeností a možností, které stálo generálního dodavatele stavby nemálo finančních prostředků navíc jen proto, že vidina zisku z pokládky podlah zaslepila sebereflexi podlaháře bez zkušeností takové dílo realizovat. Vše šlo stopnout mnohem dříve a nemuselo to trvat tak dlouho a stát zbytečně mnoho peněz navíc. Každá taková zkušenost vás posune dál, aspoň si myslím, že by měla. Na úplném konci stál zákazník, investor, který byl rád, že se konečně dočká vysněných dřevěných podlahovin. Na provizorních betonových podlahách se špinící stěrku musel bydlet půl roku. Zde bych chtěl vyzvednout komunikaci s investorem. Kdyby se měly dávat medaile, tak investor pan Šebelík s přítelkyní by si ji zasloužili – za to, jak to s námi vydrželi a zvládli. Totéž ale dle jeho slov platí i obráceně.

Nakonec se přeci jen podařilo vše napravit a podlahu dokončit ke spokojenosti investora.

Závěrem chci poděkovat všem, hlavně klukům s firmy podlahářství Voborník – Cheb, kteří se na realizaci podíleli největším dílem, protože nebyla zrovna snadná. Časově i fyzicky náročná zakázka. Říkám: příště bude něco lehčího, ale asi nebude, protože tam, kde je to lehké, tam nás nikdo nevolá a není nás potřeba.

Připravili Jana Komárková a Josef Voborník

Foto: Josef Voborník

Sestříhané video z akce můžete zhlédnout na www.videopodlahy.cz

www.kontinual.cz

od měření několika přístroji a práce se stroji až po užití jemné i hrubé síly jsme došli ke konečnému zhodnocení průběhu předešlých prací a jejich důsledků. Němá podlaha promluví. A bylo toho opravdu hodně, co se dělo, jak nemělo. Nejenže nebyly dodrženy složité technologie, ale chyběly i elementární znalosti učiva základní školy z předmětů fyzika, chemie a matematika. Rovnice o součtech tolika chyb nemohla mít dobrý výsledek. Řešení jsme našli velmi brzy v námi již odzkoušené technologii s kvalitními produkty od firmy Chemos.

Z někdejší vize, kdy zvolená firma měla pokračovat už jen pokládkou dřevěné podlahoviny, byl pro nás pracovní maraton. Bylo potřeba stroji odrážet a odbrousit veškerou sádkovou i cementovou nivelační stěrku. I beton vykazoval velké nerovnosti a byl nesoudržný s mnoha zlomy – musel být broušen stejným způsobem ve velkém rozsahu. Spousta míst se sekala ručně kladivem se sekáči. Lokální opravy nás zavedly až k chybně uloženým vrstvám polystyrenů. Překvapilo nás i značné množství hlíny a trávy, které nebyly na povrchu betonu, ale během jeho uložení a pohybu pracovníků se staly jeho součástí. Narovnali jsme a využili zohýbané boky topných těles v podlaze, rozebrali a opravili chybně sestavenou a hýbající se podestu z OSB desek mezi patry.

Po odstranění chyb jsme se dostali k nové etapě – „ozdravnému procesu s podáváním medikamentů“. Nejdůležitější bylo stále myslet na vlhkost. Problematický beton potřeboval čas i vzduch, aby se zbavil velké vlhkosti, která v něm byla dlouho uzavřená. Navíc s technologií, která byla pro nápravu zvolena, souvisí použití velké množství vody.

Cirka polovina z celkové plochy rodinného dvoupatrového domu byla podrobena injektáží se zálivkou, vrtání děr v průsečících 15centimetrových čtverců a důkladnému prolití renovační hmotou. Plochy byly dále zpevněny pro drolivost a zlomy betonu armovací tkaninou zataženou opravou stěrku. Nechtěli jsme nic podcenit, tudíž i k následnému penetrování jsme použili penetraci Wakol s vlastností bezpečného uzavírání vyšší zbytkové vlhkosti. Až poté jsme mohli použít nivelační stěrku a s pomocí laseru ladit výšky s odpočtem finální krytiny.

V den, kdy jsme ji přijeli pokládat, jsme si uvědomili, že to je onen bod nula. Zejména pro majitele domu a hlavního dodavatele. Den, který měl již dávno nastat.

Od začátku naší práce až sem to byly práce a finanční prostředky, ke kterým nemuselo dojít a které nebylo třeba vynaložit, kdyby...

Pokládka dřevěné podlahoviny, přestože šlo o velký počet detailů s bezbariérovými přechody a ukončováním s korkovou výplní, byla pro nás již běžnou záležitostí.

Co dodat? To podstatné...

Z velkého problému a stresu se tak nakonec stala zakázka, která prověřila nejen trpělivost a um zúčastněných, ale i jejich charakter a lidskost. Podle mého názoru jsme všichni v této pracovní-zivotní zkoušce obstáli. Tímto děkuji všem zúčastněným, přes vážnost a těžkost okolností mi bylo potěšením se s vámi potkat.